

KRS: jelentősen bővül az újrahasznosítható közadatok köre

Jelentősen bővül az újrahasznosítható adatok köre a közadatok újrahasznosításáról szóló törvény legújabb módosításának köszönhetően, amelynek szabályai a jövő év elejétől lépnek hatályba – értesült az Origó a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértőjétől.

A közadatok újrahasznosításáról szóló törvény 2012-ben került elfogadásra Magyarországon – fejtette ki előljáróban dr. Tamás Zita.

A törvény elfogadásának célja, hogy megteremtse azokat az egységes keretszabályokat, amelyek mentén a magánszféra képviselői hozzáférhetnek az állami és önkormányzati nyilvántartások, adatbázisok adataihoz annak érdekében, hogy azokat kereskedelmi vagy nem kereskedelmi (például tudományos) célból hasznosítsák, feldolgozzák.

Az adatokat kérelemre lehet igényelni az azt kezelő közfeladatot ellátó szervtől, majd pozitív elbírálás után újrahasznosítási szerződést kell kötni a szervvel. Az adatszolgáltatásért persze díjat kell fizetni, amelyet maga a szolgáltató szerv állapít meg az erre irányadó jogszabályi keretek között.

A nagy felhasználási területek

A Képviselői Információs Szolgálat által közzétett információk szerint az elmúlt időszakban a megkeresések elsősorban térképadatokra és meteorológiai adatokra irányultak, de előreláthatóan a mezőgazdaságban, az egészségiparban és a turisztika területén is egyre nagyobb szerepe lehet az ilyen fajta adatszolgáltatásnak.

A térképadatokat jellemzően navigációs szoftverhez vagy egyéb térképalapú szoftvertermékekhez használják fel, a meteorológiai adatokat pedig időjárás-előrejelzéssel kapcsolatos szolgáltatásokhoz.

A másik nagy felhasználási terület az elektronikus jogszabálytárak csoportja, ahol a jogszabályokat egyéb szolgáltatásokkal, így például kereső funkciókkal, kiegészítő tartalommal továbbfejlesztik, és így kínálják a piacon – ismertette a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

A módosítás indoka

A jelenlegi módosításra az úgynevezett PSI európai uniós irányelv módosításainak magyar jogba való átültetése miatt volt szükség, amely uniós szinten szabályozza a közszféra információinak további felhasználását.

A közszféra által kezelt adatok egyre nagyobb gazdasági és társadalmi jelentőséggel bírnak, és egyre nagyobb igény van ezek újrahasznosítására, újrafeldolgozására. Ennek megfelelően a módosítások is ennek a piacnak a további ösztönzését, fejlődését kívánják szolgálni.

Milyen módon bővül az újrahasznosítható közadatok köre?

Az egyik legfontosabb változás, hogy jövő év elejétől az újrahasznosítható adatok köre nem szűkül a közfeladatot ellátó szerv vezetője által engedélyezett vagy miniszteri rendeletben meghatározott közadatokra, hanem főszabály szerint a közfeladatot ellátó szervnek lehetővé tenni minden közadat újrahasznosítását.

Persze most is maradnak kivételek a főszabály alól, így nem lehetnek újrahasznosítás tárgyai például a szerzői jogi vagy egyéb iparjogvédelmi oltalom alatt álló adatok, vagy egyes oktatási, kutató intézmények kutatási eredményei.

További újdonság, hogy az újrahasznosítható közadatok köre bővül a kulturális közadatok újrahasznosításával. A kulturális közadatok alatt lényegében múzeumok, könyvtárak, levéltárak és egyéb kulturális intézmények által kezelt nyilvántartási adatokat, illetve kulturális javakról, köziratokról, könyvtári dokumentumokról készült, digitálisan feldolgozható elektronikus másolatot kell érteni.

Itt viszont az újrahasznosítható kulturális közadatok körét továbbra is a közfeladatot ellátó szerv vezetője vagy miniszteri rendelet fogja meghatározni, vagyis nem minden kulturális közadat lesz újrahasznosítható – hangsúlyozta dr. Tamás Zita.

Újrahasznosítási díjak változásai

A törvény a közadat-szolgáltatás díjazásán is módosít. Jövő év elejétől főszabály szerint a rendelkezésre bocsátott közadatokért csak azt a költséget lehet felszámítani, amely az újrahasznosítási kérelem teljesítésével kapcsolatban az adott szervnél felmerül az adatok feldolgozásával, rendelkezésre bocsátásával és terjesztésével kapcsolatban.

Ha azonban a közfeladatot ellátó szervnek a közfeladatai ellátásával kapcsolatban felmerülő költségei jelentős részét saját magának kell fedeznie, vagy valamely jogszabály, egyéb kötelező dokumentum azt írja elő, hogy a közadat gyűjtését és az ezzel további újrahasznosítási tevékenységet saját magának kell finanszíroznia, akkor további legfeljebb öt százalékos nyereséghányadot tehet hozzá a szerv a felmerült költségeihez, amikor a díjat megállapítja.

Ugyanúgy ez utóbbi öt százalékos nyereség alkalmazható a kulturális közadatok újrahasznosítási díjának megállapításánál is.

Elektronikus, informatikailag feldolgozható nyílt formátum előnyben részesítése

A törvény ez idáig is előírta, hogy az adatokat elsősorban az elektronikus és informatikailag automatikusan feldolgozható formátumban kell az igénylő rendelkezésére bocsátani. Most akként pontosította a jogalkotó a törvényt, hogy előírja a nyílt, vagyis platform-független elektronikus formátumok előnyben részesítését.

Hol található az újrahasznosítható közadatok?

Az újrahasznosítható közadatokat az állami és önkormányzati szervek továbbra is a saját honlapjukon vagy egyes esetekben például felügyeleti szerveik, társulásaik honlapjain kötelesek közzétenni.

Ezek a honlapok közzé kell tenni az újrahasznosítható közadatok típusait, az újrahasznosítható kulturális közadatok listáját, az elérhető formátumokat, az újrahasznosítás általános szerződési feltételeit, a díjak jegyzékét és a díjszámítás alapját képező tényezőket – figyelmeztetett végezetül a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.